

WAT IS DE JUISTE WEG?

Diagnose TTBI/posttransfusiebacteriëmie/-sepsis

Michaela van Bohemen
hemovigilantieconsulent

Erasmus MC
Universitair Medisch Centrum Rotterdam

Uitgangsvraag

Welke procedure wordt geadviseerd ter bevestiging of uitsluiting van de diagnose Transfusion Transmitted Bacterial Infection (TTBI), post-transfusie bacteriëmie/sepsis?

Definities TRIP

Post-transfusie bacteriëmie/sepsis

Het ontstaan van klinische symptomen van bacteriëmie/sepsis tijdens, aansluitend aan of enige tijd na een bloedtransfusie, waarbij een relevante positieve bloedkweek van de patiënt wordt verkregen en al dan niet een oorzakelijk verband met een toegediend bloedproduct kan worden gelegd.

Bacteriële contaminatie bloedproduct*

Het volgens de regelen der kunst aantonen van een relevante hoeveelheid bacteriën in een (restant van) bloedproduct of de bacteriologische screeningsfles van trombocytenproducten, dan wel materiaal van dezelfde donatie, met behulp van laboratoriumtechnieken en bij voorkeur met uittypering van de betreffende bacteriestam(men).

Opmerking: Vaak treedt dit op in het kader van routinematige bacteriologische screening van trombocytenproducten. Trombocytenconcentraten worden gedistribueerd “negative to date” en de ziekenhuizen worden op de hoogte gebracht van een eventuele latere positieve screeningsuitslag.

Definitives

Transfusion-transmitted bacterial infection

Authors: [Denis Spelman, MBBS, FRACP, FRCPA, MPH](#), [Graeme MacLaren, MBBS, MSc, FRACP, FCICM](#)

Section Editor: [Anthony Harris, MD, MPH](#)

Deputy Editor: [Sheila Bond, MD](#)

[Contributor Disclosures](#)

All topics are updated as new evidence becomes available and our [peer review process](#) is complete.

Literature review current through: **Oct 2020**. | This topic last updated: **Jun 24, 2020**.

INTRODUCTION

Transfusion-transmitted bacterial infection (TTBI) is an important complication of blood product administration [\[1-3\]](#). The incidence of TTBI is higher than the incidence of transfusion-transmitted viral infection [\[4-6\]](#).

Issues related to TTBI will be reviewed here. Issues related to laboratory testing of donated blood for infectious agents are discussed separately. (See "[Blood donor screening: Laboratory testing](#)".)

DEFINITIONS

There is no consensus definition for transfusion-transmitted bacterial infection [\[1-3\]](#):

- One paper published by a French group separated reports into definite, probable, and possible cases [\[1\]](#). In "definite" cases, the same bacteria were isolated from both the blood product and the transfusion recipient. In "probable" cases, bacteria were isolated from the blood product, but the recipient's blood was either not cultured or was culture negative. In "possible" cases, no bacteria were isolated from the blood product (either because culture was not performed or was negative) and the blood culture from the recipient was positive with no other apparent source.
 - A British group defined transfusion-transmitted bacterial infection as bacterial infection following transfusion (in the absence of infection prior to transfusion), with evidence of blood product contamination or infection in the donor [\[2\]](#).
 - A United States group defined transfusion-transmitted bacterial infection as presence of organisms cultured from both the blood product bag and the recipient that were identical on pulsed-field gel electrophoresis [\[3\]](#).
-

Contaminatie bloedproduct

Van alle trombocytenconcentraten wordt bij Sanquin een kweek afgenomen

resultaat van recall bij TC met PBS

Aantal van Grid ID Rijlabels	Kolomlabels					
	2015	2016	2017	2018	2019	Eindtotaal
Trombocyten	222	231	193	206	192	1044
Geretourneerd naar Bloedbank	43	51	41	35	34	204
Niet van toepassing	77	93	71	60	81	382
Toegediend	71	66	69	74	56	336
Vernietigd In Ziekenhuis (leeg)	1	2			1	4
	30	19	12	37	20	118
Eindtotaal	222	231	193	206	192	1044

jaar	TC geleverd aan ZH	toege diend	percentage
2015	55114	71	0,129%
2016	56721	66	0,116%
2017	54152	69	0,127%
2018	55360	74	0,133%
2019	53682	56	0,104%

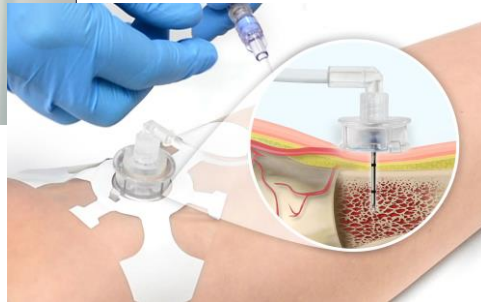
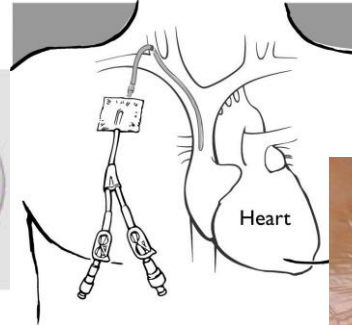
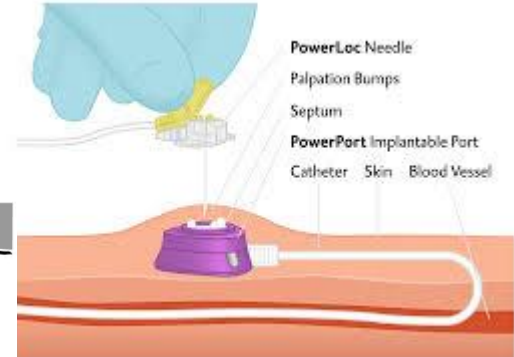
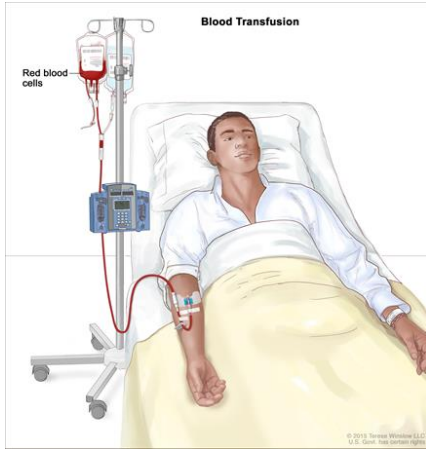
Bron: Sanquin

Resultaten kweken TC bij Sanquin

Aantal van Grid ID Rijlabels	Kolomlabels						
	2015	2016	2017	2018	2019	Eindtotaal	
Anders (vastleggen in Opmerkingen Kweek)		85	6	7	7	14	119
Bacillus cereus		1	1	1		1	4
Bacillus species		1	1	1	1	1	5
Bacteroides species					1		1
Bèta-hemolytische streptokokken			1				1
Clostridium species			1				1
Coagulase neg staphylococcus		1					1
Corynebacterium species			1	3		2	6
Geen Groei		26	32	20	38	15	131
Micrococcus luteus		1	1	1		2	5
Propionibacterium acnes		54	91	91	89	80	405
Propionibacterium species		9		2	2	2	15
Staphylococcus aureus					1		1
Staphylococcus capitis (CNS)		9	15	9	10	6	49
Staphylococcus epidermidis (CNS)		5	19	20	20	19	83
Staphylococcus hominis (CNS)		1		1	2	6	10
Staphylococcus pasteurii (CNS)				1			1
Staphylococcus saccharolyticus (CNS)		8	16	14	17	14	69
Staphylococcus warneri (CNS)			5	7	5	9	26
Streptococcus dysgalactiae (hemolytische streptokok groep C of G)					1		1
Streptococcus galloyticus			1				1
Streptococcus mitis groep				3	1	3	7
Streptococcus sanguinis						1	1
Eindtotaal		201	192	180	195	175	943

Bron: Sanquin

Toedienen van bloedproducten

Posttransfusie bacteriëmie sepsis

Tabel 2. Gemelde transfusiëreacties, 2010-2018

Reactie	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018*	>2 zwm [#]	Aantal ZH met meldingen in 2018
Post-transfusie bacteriëmie/sepsis	41	61	50	47	56	79	64	73	72 [§]	7	37
Post-transfusie virale infectie	1	5	2	5	0	2	3	1	0	0	0
TRALI	17	12	9	9	6	9	6	6	4	4	3
Volume overbelasting	47	39	56	69	76	76	87	106	134	40	42
Transfusion-associated dyspnea (TAD) ⁺	-	-	-	-	-	-	8	7	5	2	5
Anafylactische reactie	73	67	59	70	53	43	62	69	58	13	25
Andere allergische reactie	184	191	180	193	153	151	126	127	134	0	34
Acute hemolytische TR	21	17	7	11	17	18	18	16	16	3	10
Vertraagde hemolytische TR	7	9	8	4	5	6	8	5	4	1	4
Nieuwe antistofvorming	814	831	851	849	763	697	649	672	654	0	60
Niet-hemolytische TR	506	504	456	442	419	448	407	358	359	18	66
Milde niet-hemolytische koortsreactie	363	366	383	340	311	336	365	319	326	7	59
Overige reactie	164	218	225	221	191	205	215	259	289	26	61
Overige kleine categorieën TR [¶]	4	5	1	5	17	3	4	3	0	0	0
Totaal TR	2242	2325	2287	2265	2067	2073	2022	2021	2055	121	82
Totaal graad 2 of hoger [#]	93	101	100	108	96	112	108	121	121		
Totaal meldingen	2594	2630	2580	2504	2318	2289	2248	2131	2195		

Symptomen voor post-transfusiebacteriëmie/sepsis

- Koorts
- Koude rillingen
- Tachycardie
- Stijging of daling van de bloeddruk

Verpleegkundige interventies

- Stop de transfusie
- Voer controle vitale functies uit/ waarschuw arts
- Laat altijd de intraveneuze toegang intact
- Koppel de eenheid af i.o.m. arts
- Start NaCL 0,9% infuus over nieuwe infuuslijn

Onderzoek transfusiereactie

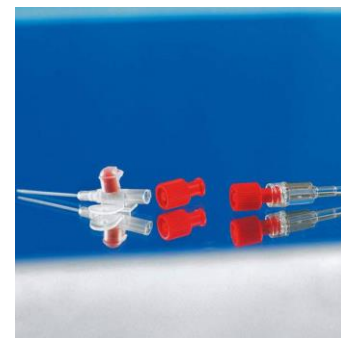
Matig /ernstig	Ernstig
(poli) klinische lab aanvraag: Bloedtransfusie: onderzoek n.a.v. transfusiereactie Chemie: LDH; Bilirubine; Haptoglobine Hematologie: Hb/Ht, trombogetal MMIZ: Banale kweek bloedproduct(restant bloedproduct afgedopt inleveren bij het bloedtransfusielaboratorium); perifere bloedkweek bij de patiënt; evt bloedkweek uit CVK.	Extra onderzoek: Overweeg bij ernstige dyspnoe/ respiratoire insufficiëntie NT-proBNP (pre- en post transfusie) Vrij Hb in urine X-thorax bij ernstige dyspnoe/ respiratoire insufficiëntie

Waarmee dop je een eenheid af?

Hoe dop je een eenheid af

- **pomp stopzetten**
- **rollerklem dichtzetten**
- **handhygiëne**
- **onsteriele handschoenen aantrekken**
- **eenheid van infuuspmaal halen. LET OP: dat geen bloed terug in zak loopt**
- **spike verwijderen**
- **steriele spike plaatsen**

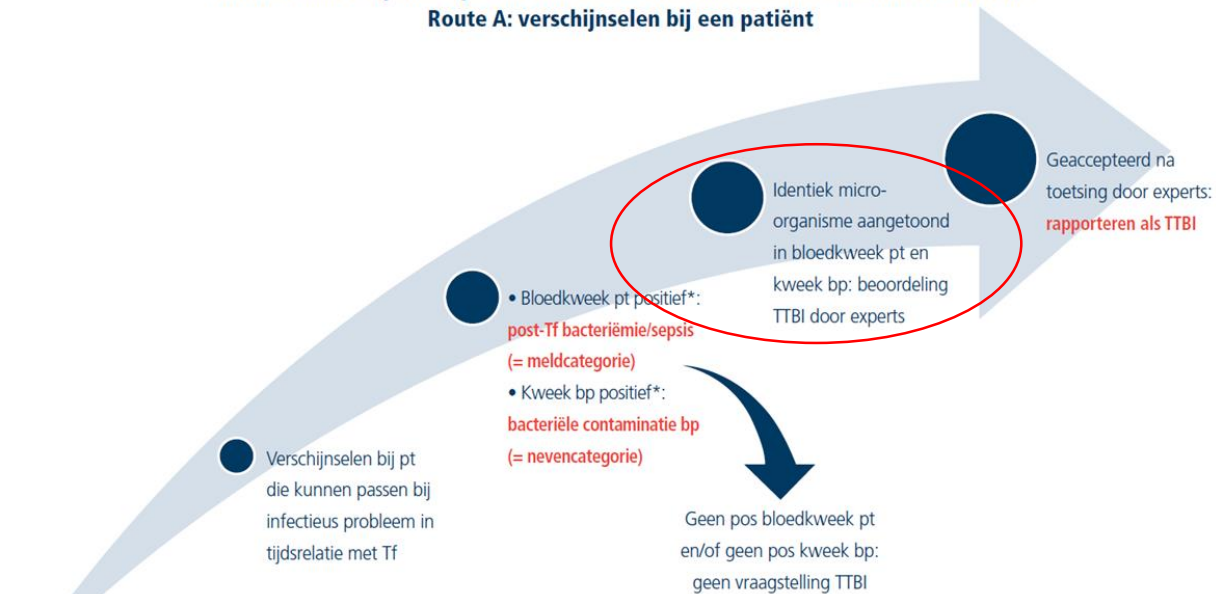
Kweken van de eenheid

Als zij zijn een luerlock (schroefsluiting) heeft kan er een injectienaald worden gebruikt

Wanneer kan er sprake zijn van transfusion transmitted bacterial infection (TTBI)?

Route A: verschijnselen bij een patiënt

* Kweekuitslag moet relevant worden geacht

Figuur 9A. Bacteriële problemen bij bloedtransfusie: meldcategorieën en beoordeling of er sprake kan zijn van TTBI (Route A, verschijnselen bij een patiënt)

Afkortingen: pt=patiënt; bp=bloedproduct; Tf=transfusie; TTBI=transfusion-transmitted bacterial infection

Aanbeveling 1

Algemeen

Neem de methode van het afnemen van kweken van het restant bloedproduct op in de transfusieprotocollen.

Afname bloedkweek patiënt

Neem bij voorkeur een bloedkweek middels een venapunctie af en indien aanwezig ook een bloedkweek uit de centraal veneuze katheter of Port-a-cath®, en eventueel arterieelijn.

In de CBO Richtlijn bloedtransfusie (2011) wordt aanbevolen om bij transfusiereacties zoals koorts en koude rilling een bloedkweek van de patiënt af te nemen en een kweek van het bloedproduct. Echter, de manier waarop de bloedkweken afgenomen moeten worden is niet vastgelegd.

De aanbeveling ten aanzien van het kweken van (restant) bloedproduct is gebaseerd op expert opinion van de werkgroep*.

* Werkgroep transfusiereacties herziening richtlijn Bloedtransfusie 2020

Aanbeveling 2: kweek uit restant bloedproduct

Verpleegkundige

Vervang het infuussysteem door een nieuw zijlijntje waardoor het bloedproduct goed afgedopt wordt. Gebruik voor het afdoppen van het restant bloedproduct een nieuw zogenaamd zijlijntje van een infuussysteem.

Medische Microbiologische Laboratorium

- Formuleer criteria voor het accepteren van het aangeleverde (restant) bloedproduct voor een kweek en neem dit op in het ziekenhuisprotocol.
- Vul de kweekfles door middel van het gebruik van het zijlijntje.
- Neem het resultaat van een onjuist afgenomen kweek alleen mee na overleg met de medisch microbioloog.
- Oormerk de kweekuitslagen die door middel van het “spoelen” van een toegediende eenheid zijn verkregen.

Bedankt voor
Jullie
aandacht
Zijn er nog
Vragen?

KeepCalmAndPosters.com